Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/1082

3.6.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/1082,

2. juuni 2025,

millega kehtestatakse erand rakendusmäärusest (EL) 2019/2072 seoses Keeniast pärit *Calibrachoa* spp. ja *Petunia* spp. taimede ja nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikute sissetoomisega liidu territooriumile

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 30 lõiget 1 ja artikli 42a lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 ([2]) artikliga 7 koostoimes VI lisa punktiga 18 on keelatud teatavatest kolmandatest riikidest liitu sisse tuua sugukonna *Solanaceae* istutamiseks ettenähtud taimi.

(2) Mitu liikmesriiki on väljendanud huvi importida *Calibrachoa* spp. ja *Petunia* spp. taimede ja nende hübriidide (edaspidi „määratletud taimed“) istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikuid Keeniast, kust pärit taimedega kauplemine on praegu keelatud. Need liikmesriigid on esitanud tehnilise toimiku, sh dokumendi määratletud taimede tootmise korra kohta.

(3) 2024. aasta aprillis võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu teadusliku arvamuse perekondade *Petunia* ja *Calibrachoa* liikide Keeniast pärit juurdumata taimedega seotud riski hindamise kohta ([3]).

(4) Toiduohutusamet tegi kindlaks, et määratletud taimede puhul on olulised taimekahjustajad *Aleurodicus dispersus* Russell, *Bemisia tabaci* Genn. (mitte-Euroopa populatsioon), *Cowpea mild mottle virus*, *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* Blanchard, *Liriomyza trifolii* (Burgess), *Nipaecoccus viridis* (Newstead), *Pepper veinal mottle virus*, *Phenacoccus solenopsis* Tinsley, kartuli keerdlehisuse viirus, kartuli värtnaviroid, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *et al.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* emend. Safni *et al.*, *Scirtothrips dorsalis* Hood, *Tetranychus neocaledonicus* André, *Tomato mild mottle virus*, tomati pronkslaiksuse viirus, tomati kolla-keerdlehisuse viirus, *Tomato yellow ring virus* ja *Xanthomonas vesicatoria* (ex Doidge) Vauterin *et al.*

(5) Toiduohutusamet hindas kindlakstehtud taimekahjustajate puhul toimikus kirjeldatud riskivähendusmeetmeid ja seda, kuivõrd tõenäoline on, et määratletud taimedel kõnealuseid taimekahjustajaid ei esine.

(6) Selle arvamuse põhjal tuleks võtta nende taimekahjustajatega seotud riske käsitlevad vajalikud meetmed, mis kujutavad endast impordi korral kohaldatavaid fütosanitaarnõudeid, millega tagatakse määratletud taimede liitu sissetoomisest tuleneva riski vähendamine vastuvõetava tasemeni.

([1]) ELT L 317, 23.11.2016, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([3]) EFSA PLH Panel (EFSA taimetervise komisjon), 2024, „Commodity risk assessment of *Petunia* spp. and *Calibrachoa* spp. unrooted cuttings from Keenia,“ *EFSA Journal* 2024; 22:e8742, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8742.

(7) *Bemisia tabaci* Genn. (mitte-Euroopa populatsioon), *Cowpea mild mottle virus*, *Liriomyza sativae* Blanchard, kartuli keerdlehisuse viirus, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *et al.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* emend. Safni *et al.*, *Scirtothrips dorsalis* Hood ja *Tomato mild mottle virus* on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisas liidu karantiinsete taimekahjustajatena. *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) ja *Liriomyza trifolii* (Burgess) on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas kaitstava piirkonna karantiinsete taimekahjustajatena. Kuna määratletud taimede liidu territooriumile toomine on praegu keelatud, ei kohaldata nende suhtes rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VII lisa erinõudeid.

(8) Kartuli värtnaviroid, tomati pronkslaiksuse viirus, tomati kolla-keerdlehisuse viirus ja *Xanthomonas vesicatoria* (ex Doidge) Vauterin *et al.* on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 IV lisas liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajatena muu kauba kui *Petunia* spp. ja *Calibrachoa* spp. taimede puhul. Kuna neid taimekahjustajaid ei ole määratletud taimekahjustajatena, millel on majanduslik mõju *Petunia* spp. ja *Calibrachoa* spp. taimede tootmisele liidu territooriumil, ei tuleks neid käesoleva määruse kohaldamisel käsitada määratletud taimekahjustajatena.

(9) *Phenacoccus solenopsis* Tinsley ei ole loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisas ning liidu territooriumil ei ole täheldatud olulist mõju kõnealuse taimekahjustajaga nakatunud peremeestaimedele. Seepärast ei ole kõnealuse taimekahjustajaga seotud impordinõuded vajalikud.

(10) *Aleurodicus dispersus* Russell, *Nipaecoccus viridis* (Newstead), *Pepper veinal mottle virus*, *Tetranychus neocaledonicus* André ja *Tomato yellow ring virus* ei ole loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatena. Toiduohutusameti arvamusest lähtuvalt käsitatakse neid taimekahjustajaid määratletud taimede puhul olulistena. Selle põhjal järeldas komisjon, et need taimekahjustajad vastavad määruse (EL) 2016/2031 I lisa 3. jao 2. alajao kriteeriumidele ning nende suhtes kohaldatakse seega kõnealuse määruse artikli 30 lõike 1 meetmeid.

(11) Tagamaks, et määratletud taimede sissetoomine ei kujuta endast määratletud taimekahjustajate liidu territooriumile sissetoomise riski, tuleks neid taimi kasvatada liidu territooriumilt pärit taimedest, et hoida ära taimekahjustajate esinemist lähtematerjalis.

(12) Määratletud taimi tuleks toota tootmiskohtades, mille Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon on heaks kiitnud liitu eksportimiseks ette nähtud määratletud taimede tootmiseks ning mida saab identifitseerida kordumatu jälgitavuskoodi abil, mis võimaldab pädevatel asutustel kindlaks teha tootmiskoha, kust määratletud taim pärineb, juhul kui liidu territooriumil on kõnealusel määratletud taimel avastatud määratletud taimekahjustaja.

(13) Tagamaks, et määratletud taimed on määratletud taimekahjustajatest vabad, tuleks neid kasvatada füüsiliselt kaitstult ja neid tuleks enne eksportimist kontrollida.

(14) Kuna määratletud taimekahjustajate esinemise tunnused ei pruugi veel olla liitu imporditavatel juurdumata pistikutel nähtavad, tuleks määratletud taimed pärast liidu territooriumile importimist istutada ja neil juurduda lasta nende ettevõtjate valdustes, kellele on antud eriluba nende Keeniast pärit taimede taimepassi väljaandmiseks või kellele pädevad asutused taimepasse välja annavad, sest neid kontrollitakse korrapäraselt ametlikult. Ettevõtjad, kes peavad määratletud taimi kasvatama või juurduda laskma, peaksid teavitama pädevaid asutusi enne määratletud taimede vastuvõtmist, et viimased saaksid ametlikke kontrolle õigeaegselt kavandada.

(15) Selleks et määratletud taimi ei viidaks kõigepealt selliste ettevõtjate valdustesse, kellel ei ole luba anda välja määratletud taimede taimepasse, peaks importija esitama pädeva asutuse välja antud dokumendi, milles kinnitatakse, et taimed tuleb viia nende ettevõtjate valdustesse, kellele on määruse (EL) 2016/2031 artikli 89 lõike 1 kohaselt antud eriluba määratletud taimedest juurdunud või kasvatatud taimede taimepassi väljaandmiseks või kellele pädevad asutused määratletud taimede taimepasse välja annavad.

(16) Kuna määratletud taimi ei ole liidu territooriumile seni toodud ja nendega kauplemisega ei ole veel kogemusi, kujutavad määratletud taimed endast seni veel täielikult hindamata taimeterviseriski. Seepärast peaksid käesolevas määruses sätestatud nõuded olema ajutised, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2016/2031 artikli 42a lõikega 1.

(17) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „määratletud taimekahjustajad" – *Aleurodicus disperses* Russell, *Bemisia tabaci* Genn. (mitte-Euroopa populatsioon), *Cowpea mild mottle virus*, *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* Blanchard, *Liriomyza trifolii* (Burgess), *Nipaecoccus viridis* (Newstead), *Pepper veinal mottle virus*, kartuli keerdlehisuse viirus, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *et al.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* emend. Safni *et al.*, *Scirtothrips dorsalis* Hood, *Tetranychus neocaledonicus* André, *Tomato mild mottle virus* ja *Tomato yellow ring virus*;

2) „määratletud taimed" – Keenias kasvatatud ja liidust imporditud emataimedest otseliinis saadud *Calibrachoa* spp. ja *Petunia* spp. taimede ning nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikud.

Artikkel 2

Erand keelust tuua määratletud taimi sisse liidu territooriumile

Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VI lisa punktist 18 on lubatud määratletud taimi liidu territooriumile sisse tuua juhul, kui on täidetud käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud nõuded.

Artikkel 3

Nõuded määratletud taimede liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise kohta

1. Määratletud taimi võib liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised nõuded:

a) enne kauplemise alustamist on Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon esitanud komisjonile kirjalikult selliste meetmete loetelu, mis on ette nähtud I lisa punktis 1 esitatud nõuete täitmise tagamiseks;

b) Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon esitab komisjonile iga aasta 31. detsembriks loetelu sellistest tootmiskohtadest (koos nende jälgitavuskoodidega), kust on lubatud järgmisel kalendriaastal määratletud taimi liitu eksportida, ning teatab viivitamata kõigist kõnealuse loetelu muudatustest;

c) Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon esitab komisjonile iga aasta 31. märtsiks aastaaruande eelmise kalendriaasta tegevuse kohta, mis sisaldab kõiki I lisa punktis 2 esitatud elemente.

2. Määratletud taimede liidu territooriumile sissetoomiseks esitab importiv ettevõtja pädeva asutuse välja antud dokumendi, milles kinnitatakse, et määratletud taimi vastuvõttev ettevõtja järgib lõikes 3 sätestatud nõudeid.

3. Kui määratletud taimed on liidu territooriumile sisse toodud, võib neid viia ainult:

a) selliste ettevõtjate valdustesse, kellel on määruse (EL) 2016/2031 artikli 89 lõike 1 kohaselt eriluba anda välja määratletud taimedest juurdunud või kasvatatud taimede taimepasse, või

b) selliste ettevõtjate valdustesse, kellele pädevad asutused annavad välja määratletud taimede taimepasse.

Enne määratletud taimede vastuvõtmist teatavad esimeses lõigus osutatud ettevõtjad pädevatele asutustele nende taimede eeldatava saabumiskuupäeva ja säilitavad I lisa punkti 1 alapunkti c alapunktis iii osutatud jälgitavuskoodi.

4. Määratletud taimedest otse juurdunud või kasvatatud taimi hoitakse eraldi kõigist muudest määratletud taimekahjustajatele vastuvõtlikest taimedest. Neid kontrollitakse ametlikult vähemalt üks kord enne nende esmakordset väljaviimist asjaomase ettevõtja valdustest ja seda tehakse nii vahetult kui võimalik enne nende väljaviimist. Nakkuskahtluse korral hõlmab kõnealune kontroll proovide võtmist ja molekulaaranalüüsi *Cowpea mild mottle virus*'e, *Pepper veinal mottle virus*'e, kartuli keerdlehisuse viiruse, *Tomato mild mottle virus*'e ja *Tomato yellow ring virus*'e suhtes.

Kui määratletud taimedest juurdunud või kasvatatud taimedelt leitakse määratletud taimekahjustajaid, hävitatakse viivitamata vähemalt kõik samast määratletud taimede partiist pärit juurdunud või kasvatatud taimed ning vajaduse korral puhastatakse ja desinfitseeritakse vastavad valdused.

5. Liikmesriigid teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike igast määratletud taimekahjustaja esinemise avastamisest määratletud taimedel või määratletud taimedest juurdunud või kasvatatud taimedel. Komisjon teavitab sellest viivitamata Keenia riiklikku taimekaitseorganisatsiooni.

Kui Keenia riiklikku taimekaitseorganisatsiooni on teavitatud määratletud taimekahjustaja esinemisest määratletud taimedel või määratletud taimedest juurdunud või kasvatatud taimedel, ei lubata nende taimede päritolukohaks olevast tootmiskohast enam taimi liitu eksportida ning Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon eemaldab kõnealuse tootmiskoha viivitamata lõike 1 punktis b osutatud heakskiidetud tootmiskohtade loetelust seniks, kuni on tõendatud, et taimekahjustajavaba staatus on taastatud.

Artikkel 4

Rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VI lisa muutmine

Rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VI lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 5

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuni 30. aprillini 2028.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. juuni 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artiklis 3 osutatud nõuded määratletud taimede sissetoomiseks liidu territooriumile

1. Määratletud taimi võib liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised nõuded:

a) need on toodetud tootmiskohtades:

i) mille Keenia riiklik taimekaitseorganisatsioon on kandnud nende heakskiidetud tootmiskohtade loetellu, mis on tunnistatud määratletud taimekahjustajatest vabaks ning kust on lubatud määratletud taimi liitu eksportida;

ii) mis on identifitseeritavad punktis i osutatud loetellu kantud kordumatu jälgitavuskoodi abil;

iii) mis on putukate eest füüsiliselt isoleeritud kahekordsete ustega, millest teine uks avaneb alles pärast esimese täielikku sulgumist, ning kus on olemas süsteem, mis tagab töötajate, varustuse ja kõigi tootmisprotsesside hügieeni ja desinfitseerimise;

iv) kus on olemas taimekahjustajavaba niisutusveesüsteem, mida kontrollitakse ametlikult (sh tehakse molekulaaranalüüs) vähemalt kaks korda aastas, et tagada taimekahjustajate *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *et al.* ja *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* emend. Safni *et al.* puudumine;

v) mis on ette nähtud ainult määratletud taimede või muude liidu taimetervisealaste õigusaktide nõuetele vastavate taimede tootmiseks ning kus enne uute määratletud taimede sissetoomist tehakse täielik puhastus ja desinfektsioon;

vi) kus on olemas riiulid, mis võimaldavad hoida potte vähemalt 50 cm kõrgusel maapinnast;

vii) kus on olemas süsteem, mis võimaldab säilitada teavet kõigi protsesside, sh toodetud partiide ja määratletud taimekahjustajate tõrjumise korra kohta iga tootmistsükli ajal;

viii) mis eemaldatakse määratletud taimekahjustaja esinemise korral punktis i osutatud tootmiskohtade loetelust seniks, kuni taimekahjustajavaba staatus on taastatud, ning kus lubatakse alles siis uuesti kõnealust materjali toota ja seda eksportida;

b) nende suhtes kehtib järgmine:

i) need on kasvatatud Keenias ning saadud liidust imporditud emataimedest otseliinis;

ii) need on toodetud, kasutades kasvusubstraati ja potte, mis on uued või mida on töödeldud viisil, mis tagab, et need on vabad mulla kaudu levivatest organismidest ja mis tahes määratletud taimekahjustajatest, enne kui neid tootmisprotsessis kasutama hakatakse;

iii) koolitatud töötajad on püüniste abil jälginud, kas neil esineb putukaid;

iv) koolitatud töötajad on neid iga nädal visuaalselt kontrollinud, et tagada määratletud taimekahjustajate või nende tunnuste esinemise puudumine;

v) vajaduse korral on neid taimekahjustajate vastu töödeldud;

vi) vähemalt üks kord enne juurdumata pistikute esimese partii liitu eksportimist kõnealuse tootmistsükli jooksul või sagedamini, kui tootmiskohas on leitud *Bemisia tabaci* Genn.'i või teadaolevalt viirusi levitavaid lehetäisid või ripslasi, on neile tehtud molekulaaranalüüs, et avastada *Cowpea mild mottle virus*, *Pepper veinal mottle virus*, kartuli keerdlehisuse viirus, *Tomato mild mottle virus* ja *Tomato yellow ring virus*;

c) enne eksportimist on igast tootmiskohast pärit iga määratletud taimede partii puhul tehtud järgmist:

i) neid on ametlikult kontrollitud määratletud taimekahjustajate esinemise suhtes, kasutades proovivõtumeetodit, mis võimaldab 99 % usaldusväärsusega avastada vähemalt 1 % saastumise kooskõlas fütosanitaarmeetmeid käsitleva rahvusvahelise standardiga ISPM 31, sh on neile saastumiskahtluse korral tehtud molekulaaranalüüs *Cowpea mild mottle virus*'e, *Pepper veinal mottle virus*'e, kartuli keerdlehisuse viiruse, *Tomato mild mottle virus*'e ja *Tomato yellow ring virus*'e esinemise suhtes;

ii) neid on veetud tootmiskohast tootmispaiga ladustamis-, jahutamis- või pakendamisrajatistesse nii, et need on kaitstud määratletud taimekahjustajatega saastumise eest;

iii) need on pakendatud kastidesse, millest igaühel on tootmiskoha jälgitavuskoodiga etikett;

d) nendega on kaasas Keenia riikliku taimekaitseorganisatsiooni välja antud fütosanitaarsertifikaat, milles kinnitatakse vastavust käesoleva määruse nõuetele ja milles on rubriigi „Lisadeklaratsioon“ all esitatud

i) selle (nende) heakskiidetud tootmiskoh(t)a(de) nimi (nimed), kust taimed pärit on;

ii) selle (nende) tootmiskoh(t)a(de) jälgitavuskood(id), kust taimed pärit on;

iii) avaldus „Käesolev saadetis vastab komisjoni rakendusmääruses (EL) 2025/1082 sätestatud nõuetele.“

2. Eelmise kalendriaasta tegevuse aastaaruanne sisaldab iga tootmiskoha kohta järgmist:

a) liitu eksporditud määratletud taimede arv;

b) ekspordieelsete ametlike kontrollide ülevaade;

c) määratletud taimekahjustajate esinemise leiud;

d) selliste taimede arv, mis on hävitatud määratletud taimekahjustajaga saastumise kahtluse või saastumise tõttu, ning

e) meetmed, mida on võetud tootmiskoha taimekahjustajavaba staatuse taastamiseks või määratletud taimekahjustajate taasesinemise ärahoidmiseks.

II LISA

Rakendusmääruse (EL) 2019/2072 muutmine

Rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VI lisa punktis 18 asendatakse veeru „Kirjeldus“ tekst järgmisega:

„Sugukonna *Solanaceae* istutamiseks ettenähtud taimed, v.a seeme ja kandega 15, 16 või 17 (*) hõlmatud taimed

_____

(*) Välja arvatud järgmised taimed:
— perekondade *Calibrachoa* ja *Petunia* liikide Keeniast pärit taimede ja nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikud, mida võib liitu tuua vastavalt nõuetele, mis on sätestatud komisjoni 2. juuni 2025. aasta rakendusmääruses (EL) 2025/1082, millega kehtestatakse erand rakendusmäärusest (EL) 2019/2072 seoses Keeniast pärit *Calibrachoa* spp. ja *Petunia* spp. taimede ja nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikute sissetoomisega liidu territooriumile (ELT L, 2025/1082, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1082/oj);
— perekondade *Calibrachoa* ja *Petunia* liikide Guatemalast pärit taimede ja nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikud, mida võib liitu tuua vastavalt nõuetele, mis on sätestatud komisjoni 2. juuni 2025. aasta rakendusmääruses (EL) 2025/1078, millega kehtestatakse erand rakendusmäärusest (EL) 2019/2072 seoses Guatemalast pärit *Calibrachoa* spp. ja *Petunia* spp. taimede ja nende hübriidide istutamiseks ettenähtud juurdumata pistikute sissetoomisega liidu territooriumile (ELT L, 2025/1078, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1078/oj).“.